

Inskrift (med det inom [] supplerat efter Bureus):

[**dafip**] **tælhdi**  
           5          10

*David tælghde.*

»David tillhögg.»

Till läsningen: 1 **d** är hos alla upptecknare, utom hos Aschaneus i F a 6 (och F b 12), stunget med ett kort tvärstreck. 2 **a** har i alla uppteckningar bst endast till vänster om hst. 3 **f**: Bureus, Aschaneus (i F a 6) och Celsius ha här ett vanligt **f** (P), medan däremot Rhezelius uppfattar runan som ett **k** med två punkter mellan hst och bst (Ṗ). På samma sätt tecknar Aschaneus runan i F b 18, s. 19, medan han på s. 186 har **f**. Efter 5 **p** har Aschaneus sk (i F a 6 och F b 12 två punkter, i F b 18, s. 19 ett kors och s. 186 en punkt). Rhezelius och Celsius ha ett kors. 6 **t** är numera skadat upptill, varvid bst gått förlorad. I F b 18, s. 186 tecknar Aschaneus runan som **d**. Vid alla tidigare uppteckningar, med undantag för Dybecks och Brates, synes runan ha varit oskadad. 7 **æ** har tydligt dubbelsidig bst; 10 **d** är tydligt stunget; i 11 **i** finnes upptill en rund fördjupning, som sannolikt ej är huggen. Efter 11 **i** har Rhezelius ett sk (kors); Aschaneus har i F b 18 s. 19 tre (och i F b 12 två) punkter. (På s. 186 i F b 18 tecknar han sk som en punkt). I F a 6 och F b 12 hoppar Aschaneus över 10 **d**, och på s. 186 i F b 18 tecknar han runan **p**. Brate: »Framför första runan — d. v. s. 6 **t** — synas måhända spåren av nedre och högra armen till ett korsformigt skiljetecken i kanten av skadan.» I 6 **t** »är toppen borta, nedre hälften av kännestrecket är synlig». 10 **d** »med en stor prick; till höger om runans topp finnes en skada som har nästan samma ristning(!) som ett kännestreck till höger men är mera spetsvinklig och icke är huggen». 11 **i** har »straxt nedom toppen en djup rund grop, som ser ut, som om den vore huggen men troligen icke är det». Efter 11 **i** ser Brate ett kors (+).

*David* är ett i Norden relativt tidigt inkommet bibliskt namn. Detta belägg är emellertid överraskande gammalt. I Danmark blir namnet först »o. 1300 temmelig almindeligt i alle Landsdele» (*DGP* sp. 188).

Om *tælghde* se U 219.

Ristaren har använt det helstungna runalfabetet.

Inskriften syftar med all sannolikhet på de i sandsten huggna hörnkedjorna. Då inskriften av allt att döma måste vara samtidig med dessa, erhålles en datering till före år 1200. Dylika hörnkedjor torde nämligen ej ha huggits efter den nämnda tidpunkten, jfr U 219. Två stenmästare, som ha varit verksamma vid byggandet av Vallentuna kyrka, känna vi alltså till namnet genom inskrifterna U 219 och 220.

## 221. Vallentuna kyrka.

Pl. 138.

Litteratur: Handlingar i ATA.

Rotändan av en runsten påträffades år 1939 vid gravgrävning på kyrkogården, 40 m. SÖ om kyrkan. Fragmentet står nu rest mot östra kyrkogårdsmuren.

Grå granit. Höjd 1,15 m., bredd 1,10 m.

Inskrift:

**ifkn · f** - (vänstra slingan)  
5

**ftin · sikf** (högra slingan)  
10

... [æ]ftir Sigf[ast](?) ...

»... efter Sigfast ...»

Till läsningen: 1 **i** är osäkert; 2 **f** har en egendomlig form, men övre bst är säker. 3 **k** är troligen ej stunget. Den fördjupning, som finnes mellan hst och bst, gör ej intryck av att vara huggen, och många små håligheter av samma utseende påträffas i stenytan. Runan 6 har skadats upptill; endast nedre delen av en hst bevarad. 13 **k** är möjligen stunget. Därefter synas märken av kyrkvaktarens spett. I 14 **f** är övre bst otydlig.

Inskriften har sannolikt varit ristad efter en man, som hetat *Sigfastr*. Namnet förekommer i ett 10-tal uppländska runinskrifter, se E. Wessén, *Nordiska namnstudier*, s. 100.

## 222. Vallentuna kyrka.

Litteratur: J. Bureus, F a 5 n:r 434.

Den enda kända uppgiften om detta runstensfragment finnes hos Bureus. Han anger icke närmare, var stenen befunnit sig. Någon avbildning är icke bevarad.

Inskrift (enligt Bureus):

... **sten : pansa : u(k) : ipun** ...  
5 10 15

... stæin þennsa ok ...

»... denna sten och ...»

Bureus översätter endast inskriftens tre första ord: »Saxum hoc et» ... Han påpekar vidare att »Dätta är en half Skrift. Däd som här felar, måste hafwa warit uthugget på en annan sten der hos». I kanten tillägger han: »eller på andra sidan».

## 223. Vallentuna kyrka.

Litteratur: D 2:92; UFT h. 3 (1873), s. 81.

Avbildning: Dybeck, a. a.

Dybeck uppger ett fragment som »nyfunnet» och meddelar följande om dess placering: »Runstensstycket är i vestra bogårdsmuren innantill.» Detta stycke har kilats loss från den övriga delen av runstenen, vilket framgår av de sex kilhål, som på den dybeckska bilden synas i fragmentets överkant. Fragmentet är nu förkommet.

Stenarten har troligen, på grund av kilhålens utseende, varit granit. Mått (omkring 1,55 × 0,55 m.

Inskrift:

... **ftR · s** ...

... [æ]ftir ...

»... efter ...»